

**ÉRTÉKVIZSGÁLAT
CSABASZABADI KÖZSÉG
TELEPÜLÉSKÉPI RENDELETÉHEZ**

KÉSZÍTETTE:
Tér és Terület Kft.
Gyula, Hajnal utca 25/2.

Szöveg:

Torma Gyöngyi, vezető tervező
É1, SZÉS5, TT-1/04-0135/2006
okl. építészmérnök

Fényképek, számítógépes feldolgozás:

Benkő Lajos
településmérnök

Gyula, 2018. január hó

Csabasabadi Község Önkormányzata 2017. decemberében fogadta el a településképi arculati kézikönyvét (TAK). A TAK-ot a településképi rendelet megalapozó munkájaként készítettük el. A helyszínelés során – tudva, hogy a településképi rendeletet is el kell készíteni – azt is áttekintettük, hogy a helyi védett építmények, épületek milyen állapotban vannak, továbbá azt is néztük, hogy van-e olyan építmény, épület, amely a listában szereplő értékek mellett helyi védelemre érdemes.

A rendelet mellett a településrendezési tervhez 2006-ban készített örökségvédelmi hatástanulmány is rendelkezésünkre állt, így az abban leírtakat is áttekintettük, a jelenlegi állapotot összehasonlíthattuk az abban levő fényképekkel.

Megállapítottuk, hogy az Önkormányzat 1/2008. (I. 30.) Ök. rendeletében szereplő védett értékek közül nagyon sok már vagy nincs meg, vagy olyan műszaki állapotban van – pl.: tető megrogyva, beszakadva –, hogy fenntartásuk a gyakorlatban lehetetlen. Ugyanakkor két tanyaépületet – melyek e listákban nem szerepeltek – állapotuk, értékük alapján védelemre érdemesek. Javaslatunkat részletesen a következő leírások tartalmazzák.

Helyi védett értékek az 1/2008. (I. 30.) Ök. rendeletről			
Megnevezés	Hrsz	Jelenlegi állapot	Javaslat
Beliczay kastély	018	a tetőzet kivételével erősen leromlott	az épület műemlék, így törlendő
feszület a Csanádapáca felé vezető út mellett	0111/64	jó műszaki állapot	védelem fenntartása
feszület a Békéscsaba-Újkígyós felé vezető út mellett	098/14	jó műszaki állapot	védelem fenntartása
kopjafák a Millecentenáriumi emlékparkban	011/5	jó műszaki állapot	védelem fenntartása
harangláb az Önkormányzati Hivatal épülete előtt	097	jó műszaki állapot	védelem fenntartása
kisvasút épülete	074/13	nem található	törlés
kisvasút épülete	42	jó műszaki állapot	védelem fenntartása
Gajdács tanya	059/8	leromlott műszaki állapot	törlés
Csepregi-Béres tanya	078/4	leromlott műszaki állapot	törlés
tanya lakóház és gazdasági épület	075/2	leromlott műszaki állapot	törlés
Nagygerendási legelő volt iskolaépülete	059/9	leromlott műszaki állapot	törlés

A 092/2 hrsz-ú földrészleten áll a képen látható tanya épülete. Oromzata, nyílászárói eredetiek, a tornácának jellegzetességei is láthatók. Az épület karbantartott, így az adottságai és műszaki állapota miatt a helyi védelem javasolható és a fennmaradás biztosítható.

E három fénykép a 092/3 hrsz-on álló tanyaépületről készült. Oromzata, nyílászárói eredetiek, a tornácának jellegzetességei is láthatók. A szobában még ma is áll a kemence. Az épület folyamatosan lakott, karbantartott, így az adottságai és műszaki állapota miatt a helyi védelem javasolható és a fennmaradás biztosítható.

A Szlovák Önkormányzat ill. lakossági javaslat alapján – az Önkormányzat vezetésének egyetértésével – néhány, elsősorban a település történetében számottevő épület is védelem alá kerül. ill. a meglévő védelmet továbbra is javasoljuk fenntartani. Ezek az alábbiak:

	A	B
1.	Megnevezés	Helyrajzi szám
2.	Az ún. Szalay kereszt (fénykép mellékelve)	046/27
3.	Volt Általános Iskola (Klebersberg-féle iskolaépület)	098/9
4.	Útőrház	098/10
5.	Emlékkő az emlékparkban	0111/5
6.	Kopjafák az egykori iskolánál	098/9
7.	Tanyai Tanítók emlékfala az iskolaépületnél	098/9
8.	Beliczei-kapu (fénykép mellékelve)	28
9.	Telpisz intéző háza	066/6
10.	Styaszni kocsmá	074/3
11.	Egykori gazdasági vasút raktárépülete	068/11

